

Kirkkonummen ilmastotyön vuosikooste 2025

Vuonna 2025 Kirkkonummi jatkoi toimenpiteitään ilmastotavoitteensa saavuttamiseksi. Hinku-kuntana Kirkkonummi pyrkii 80% päästövähennykseen vuoteen 2030 mennessä vuoden 2007 tasosta. Kunnan strategiassa korostuvat kestävyiden eri ulottuvuudet, vastuullisuus, ilmastotavoitteiden toteuttaminen sekä luonnon monimuotoisuuden turvaaminen. Vuonna 2025 kunnan kestäväen energian ja ilmaston toimenpidesuunnitelman (SECAP) 31 toimenpiteestä 26 on käynnistynyt ja 4 valmistunut. Yhtä toimenpidettä ei ole aloitettu (hankitaan vähäpäästöisiä yhteiskäyttöisiä kulkuvälineitä kunnan henkilöstön käyttöön).

Kunta toteuttaa ilmastotyötä keskittymällä ilmastomuutoksen hillintään, päästöjen vähentämiseen sekä sopeutumisen suunnitteluun ja toteutukseen. Kunnan ilmastotoimenpiteet keskittyvät muun muassa energiatehokkuuden parantamiseen, liikenteen sujuvoittamiseen, kestäväen rakentamiseen ja luonnon monimuotoisuuden turvaamiseen. Pyrkimyksenä on kehittää yksiköiden välistä yhteistyötä ja sitä kautta edistää vahvempaa ilmastotoimien juurtumista. Kunnan ilmastokoordinaattori on myös pyrkinyt vahvistamaan Kirkkonummen ilmastoverkostoja ja sidosryhmäyhteistyötä, osallistumalla keskeisiin kuntien välisiin tilaisuuksiin sekä sparraamalla muiden kuntien kanssa.

Vuoden 2025 keskeiset hillintätoimenpiteet

Vuonna 2025 ilmastotoimenpiteitä on tehty lähes kaikilla kunnan sektoreilla. Toimenpiteiden toteutuminen odotetaan tuottavan kunnalle pitkällä aikavälillä säästöjä. Energiasektorin osalta merkittäviä hillintätoimia ovat olleet energiatehokkuuden edistämisen toimenpiteet, kuten uusiutuvan energian lisääminen ja aurinkopaneelien asennus kahteen kunnan koulukeskuksista (Jokirinteen koulukeskus ja Wigge). Lisäksi kunnan eri kiinteistöissä ja kohteissa on toteutettu ilmanvaihtokoneiden puhaltimien vaihtoa energiatehokkaampiin sekä rakennusautomaation saneerauksia ilmanvaihto- ja lämmitysjärjestelmien energiansäästöä tehostamiseksi. Lämmitystapamuutoksia on toteutettu kahdessa kiinteistössä: Sjöckulla skola och daghem ja Bobäck skola, joissa on siirrytty öljylämmityksestä maalämpöön. Myös kunnan tavoite päästöttömän sähkön hyödyntämisestä etenee, sillä vuonna 2025 kunnan käyttämä sähkö on 100 % CO₂-vapaata (sopimus voimassa 2024–2028). Lisäksi kunnan alueelle valmistuu pian Fortumin datakeskus ja lämpöpumppulaitos, jonka käyttöönoton jälkeen hukkalämpöä hyödynnetään alueen lämmityksessä, mikä parantaa kunnan energiatehokkuutta.

Infrapalveluiden puolella hillintätoimia ovat keskeisesti olleet katuvalaistuksen lamppujen vaihtaminen ympäristöystävällisempiin led-valoihin (noin 700 kpl per vuosi) sekä rakentamisen kiertotalouden edistäminen. Kunta on vuonna 2025 murskannut purkubetonia ja -tiiliä vanhojen rakennusten, kuten keskustan terveystakesuksen, Nissnikun koulun ja Gesterbyn koulun purkujen yhteydessä. Mursketta on hyödynnetty kunnan katujen ja koulukeskus Wiggen maarakentamisessa. Gesterbyn Wigge koulukeskuksen rakentamisessa, joka otettiin käyttöön syysloman jälkeen, on myös hyödynnetty erilaisia kiertotalousratkaisuja. Kunta on vuonna 2025 keskittynyt myös teiden kunnossapitoon ja korjaukseen sekä liikenneratkaisujen edistämiseen.

Kunnan tavoite ruokahävikin vähentämiseen etenee mallikkaasti, sillä ruokapalveluilla on tullut käyttöön uusi järjestelmä Biovaaka Flow, jonka avulla on mahdollista seurata tarkemmin eri ruokahävikkilajikkeiden määrää ja asettaa prosentuaalisia vähennystavoitteita.

Opetuksen puolella kestävän kehityksen kasvatusta on edelleen tärkeä osa arkista ja strategista työtä. Varhaiskasvatuksessa aktiivisesti kannustetaan huoltajia liikkumaan varhaiskasvatusmatkat kävellen tai pyöräillen, panostetaan kierrätykseen ja henkilöstön kierrättämisen osaamiseen sekä lasten ympäristökasvatukseen. Lisäksi henkilöstön toteuttamaa pihan luonnonmukaistamisen ja liikunnallistamisen toimenpidettä on tehnyt kolme päiväkotia ja kolme päiväkotia suunnittelee toimenpiteitä. Kunnan kaikki päiväkodit, kolme asukaspuistoa ja kunnan perhepäivähoito sekä kaksi yksityistä päiväkotia kuuluvat Vihreä lippu -ohjelmaan. Varhaiskasvatuksessa Vihreä lippu -ohjelman toimenpiteet on kirjattu toimipaikkakohtaisiin suunnitelmiin ja niitä toteutetaan jokaisessa kunnallisessa toimipaikassa. Kunnan kaikissa peruskouluissa on kestävän kehityksen kehittäjäopettajia, joilla on käytössä 1–3 vuosiviikkotuntia keke-työn edistämiseen. Osan vuodesta 2025 kouluja on ollut mukana Kohti hiilineutraalia koulua -hanketta sekä Kirkkonummen ilmastopolku -työtä. Osa opetuksen henkilöstöstä on mukana kunnan kierrätysryhmässä, ja kouluissa kasvisruoka on ruokalan linjastossa ensimmäisenä niissä yksiköissä, joissa mahdollista.

Kunnan päästöjen tilanne

Suomen ympäristökeskuksen mukaan, Kirkkonummen päästöt ovat edellisten vuosien tapaan laskussa. Vuonna 2022 kunnan päästöt olivat 138,5 kt CO₂-ekv ja vuonna 2023 116,6 kt CO₂-ekv, jolta ovat SYKE:n tuoreimmat kunnalliset päästötiedot. Kunnan lähtötilanne vuonna 2007 oli 225,7 kt CO₂-ekv, ja vuoden 2030 tavoite on 45,1 kt CO₂-ekv.

SYKE julkaisi vuoden 2024 ennakkotiedot joulukuun aikana. Vuonna 2024 Kirkkonummi vähensi päästöjään 7 % verrattuna edelliseen vuoteen. Hinku-kuntien vertailuvuoteen 2007 verrattuna kokonaispäästöt ovat pienentyneet 52 %. Kun verrataan kunnan päästökehitystä koko maan keskiarvoon (-46 %), kunnan päästökehitys on ollut myönteisempää. Kaupunkimaisten kuntien keskiarvoon (-53 %) verrattuna päästökehitys on ollut heikompiä. Vuonna 2024 kolme suurinta päästösektoria kunnassa olivat aiempien vuosien tavoin tieliikenne, kaukolämpö ja työkoneet. Tieliikenne oli ainoa sektori, jonka päästöissä tapahtui kasvua, niin Kirkkonummella kuin valtakunnallisesti. Asukaskohtaiset päästöt laskivat vuonna 2024. Vuoden 2024 luvut varmistuvat keväällä 2026.

Päästötoimenpiteiden ajankohtaisen tilanteen kartoittamiseksi, Kirkkonummi on tilannut vuonna 2025 konsulttiyhtiö Sitowiselta päästöskenaariolaskennan. Skenaariolaskennan avulla arvioidaan kunnan päästökehitystä ja ilmastotoimenpiteiden vaikuttavuutta. Laskettujen perusura- ja tavoiteskenaarioiden mukaan, kunta ei nykyisillään ja suunnitelluilla toimillaan saavuta asetettua ilmastotavoitetta (45 kt CO₂-ekv) vuonna 2030, vaan jäämme tästä luvusta n. 20 kt CO₂-ekv vajaaksi (skenaarioennuste 62,2 kt CO₂-ekv, perusuraennuste 71,1 kt CO₂-ekv). Tästä syystä kunnan tulee suunnitella ja toteuttaa lisätoimenpiteitä, jotta päästövähennystavoite saavutetaan. Toimenpiteet tulee keskittää erityisesti liikenteen, energian ja työkoneiden sektoreille, jotka ovat kunnan suurimmat päästölähteet.

Hinku-kriteerien noudattaminen

Kunta toimii SYKE:n Hinku-kriteerien mukaisesti. Kunnan Hinku-työtä ohjaa kunnan ilmastokoordinaattori ja kunnalla on eri yksiköiden edustajista koostuva Hinku-työryhmä, joka tapaa neljä kertaa vuodessa. Vuonna 2025 Hinku-työryhmä tapasi myös kerran yhdessä kunnan kierrätysryhmän kanssa. Tavoitteena on aktiivinen ja kommunikoiva yhteistyö yksiköiden välillä.

Kunta ottaa päästönäkökulman huomioon keskeisessä päätöksenteossaan ja on myös vuonna 2025 laatinut ilmastobudjetin vuodelle 2026, joka auttaa seuraamaan ilmastotyön edistymistä osana kunnan talouden suunnittelua ja raportointia. Ilmastobudjetissa kootaan yhteen kunnan talousarviossa ja eri strategioissa olevat ilmastotoimet ja tavoitteet. Näin varmistetaan, että ilmastotyö näkyy konkreettisesti kunnan päätöksenteossa ja toiminnassa. Kunnan ilmastobudjetti koostuu päästöbudjetista ja ilmastotyön toiminnallisista tavoitteista, joita oli vuonna 2026 eritelty 10 kpl. Ilmastobudjetissa esitetään päästövähennysvaikutuksiltaan merkittävimpiä toimenpiteitä, niin liikenteen, energian kuin ruokapalveluiden osalta. Hinku-tavoitteen mukaisesti, kunnan ilmastotavoite on 80% päästövähennys vuoteen 2030 mennessä vuoden 2007 tasosta.

Kirkkonummi on mukana KETS-energiatehokkuussopimuksessa ja liittyy myös uuteen JETS-sopimukseen. Kunta pyrkii aktiiviseen ilmastoviestintään, niin asukkaiden, yritysten kuin kunnan henkilöstön keskuudessa. Kunta on vuonna 2025 viestinyt kunnan päästötavoitteista ja tuoreista päästöluvuista, hillintätoimenpiteistä sekä ilmasto- ja ympäristöteemaisista aiheista ja päivistä, ja kuinka asukkaat voivat osallistua päästötalkoisiin.

Lisätietoja:

Jenni Halonen, ilmastokoordinaattori

jenni.halonen@kirkkonummi.fi